

1. והאש על המזבח וקוד בן לא תהיה ובער עליה הבתן עציב בבקר ובקור וערך עליה העלה והקטיר עליה חלבי השלמים: ויקרא ו ה

רבינו חננאל

[ואקשינן] אי לא הייש נעבד ליה לתמיד בשש ומחצה כי דיניה והפסח אחרי. ושני ר"ע סבר מוספין קודמין לבייבין. הלכך עבד ליה למוספין בשש ובזיבין בשבע ולתמיד בשבע ומחצה וקרב בשמונה ומחצה והפסח אחרי. ודחה רבא בר עולא לא הא דאבי רבא דרבה אומר בשבת דעלמא פליגי ופריש הוא הכי כסדרו בחול דעלמא בשמונה שעות ומחצה כך סדרו בשבת דעלמא בשמונה שעות ומחצה. ר"ע אומר כסדרו ערב הפסח בשבע ומחצה כך סדרו בשבת דעלמא בשמונה שעות ומחצה. אבל בערב הפסח שניהם שוין שהיו בשבע ומחצה בין בחול בין בשבת. ובשבת דעלמא בלבד פליגי. ר' ישמעאל סבר גורין בשבת להעשות התמיד ב' שעות ומחצה ולא מקדמין ליה גורה שלא יבוא להקדימו בחול וישארו הנדרים והנדבות. ור"ע סבר לא גורין שבת אנו חול. הכל ודועין שהשבת אין שם נדרים ונדבות. ומקשינן אי הכי אי לא גזר ר"ע ניקדמה בשש ומחצה כי דיניה. ופרקינן אית ליה מוספין קודמין לבייבין. ונמצא לטעמיה דאביי ר' ישמעאל כמתני' ולטעמיה דרבא ר' עקיבא כמתני'. מיתביב חל ערב פסח להיות בשבת כחל להיות בשני בשבת דברי ר' ישמעאל, ר"ע אומר כסדרו בערב הפסח, מאי לאו ר' ישמעאל חיל דסבר בין בחול בין בשבת כשבע ומחצה דהא בהדיא קתני לה חל ערב פסחים להיות בשבת כחל להיות בשני בשבת כחגא כחגא ומחצה? ומשני רבא ואמר מחניחא הכי קתני חל להיות ערב פסחים בשבת דרבא כחל להיות בשבת בשמונה ומחצה אי ערבי, ומחצה דלא כמתני'. ר"ע אומר כסדרו ערב הפסח מה כל ערב הפסח התמיד בשבע ומחצה כך בשבת ערב הפסח בין ומחצה כחגא ומחצה. ודיקינן מניה מוקתני בשני בשבת דשיבוק ליה לאחרי בשבת, וקתני בשני בשבת מלל דלא אפשר שיחול ערב הפסח באחד בשבת דאם כן חיל פסח בשני בשבת, מכאן תשובה לאומרים כי בימי החכמים היה פסח בבדי' וכי אחרי חתימת הפסח. חוב מוחבי' לאבי מהא דתניא תמיד כל השנה קרב כהלכתו. חל להיות בשבת כסדר כל השנה דברי ר' ישמעאל, ר"ע אומר כסדר ערב הפסח,

תמיד נשחט פרק חמישי פסחים

דברי הכל היא. וזין בחול וזין בשבת דקתני במתני' לא קאי ארישא אלא אערב הפסח והא דקאמר דברי הכל היא היינו כלומר דמנינו למימר דברי הכל לפלוגתא דהך דרייתא דקיימינן עלה אכל איכא שני דרייתות דמיימי כסמוך דפליגי כדאיהו בשבת דערב פסח ומהנהו ודאי איכא למיפשט דלאו דברי הכל היא:

כאי"ו ה"ו בשני בשבת. אין לריך לפרש דדוקא נקט שני דהוא יומא קמא דמיקלע זיה ארבעה עשר דחד בשבתא לא חזי לארציסקר ללא דג"ו פסח דהא ע"כ לרצא דמוקי לה בשני בשבת דעלמא לא הוי שני בשבת דוקא דהא לא זכר הפסח מיירי הוא הדין לאביי אס לא יהיה דוקא אין לחוש ורש"י שהקשה דעל פי הראייה היו מקדשין אין נראה לר"י דאע"ג דהיו מקדשין על פי הראייה היו מזהרין שלא יבאו פסח קמא דלדי השנה (דף ק"ג.) פסח קמא דלדי דלמרינן דהא לא זכר הפסח שנהר"ה על העדים על החדש שנהר"ה זומנו לומר שלא ראו והא דלמרי' שזיהי' אלו קשרים (שבת דף ק"ג.) חלזי שבת קריבים ציוס הכפורים אלמא צדיה' לדי ניהו מוקי לה כהלילי (סוכה דף נ"ד:) כאתריס דלמרי אין זין ערבת לטערת אלא ד' ימים בלד: **אלא רבא קשיא.** תימה לרצה זר עולא נמי תיקשי דלדבריו לרבי עקיבא מוספין קודמין לזיבין ולפי מה שהזרייתא לאביי לרבי עקיבא תמיד נשחט שש ומחצה ור"כ זיבין קודמין למוספין ומיך רצ"א לרצה זר עולא לא קאי ר"ע אלא ארישא דקתני תמיד כל השנה קרב כהלכתו משמע ל"ש חול ולא שנה שבת ועלה פליג ר"ע ואמר דשבת דעלמא כערב הפסח והיינו ממש כרצה זר עולא או יתך כרצא:

העולה עולה ראשונה. תימה דבזבחים פ' כל התדיר (דף פט.) מפקינן מקרא אחריתא דתנן התמידין קודמין למוספין שנאמר מלמד עולת הצוק אשר לעולת התמיד^א וליכא למימר דהתם איצטרך לזכור שאין להן תמידין ומוספין אלא כתיב אחד מוס^ב דהא קתני התם דס חטאת קודם לזכור שני בשבת כמו חול דעלמא מה שני בשבת שהוא חול דעלמא התמיד בשמונה ומחצה אי ערבי, פסחים שחל להיות בשבת התמיד נשחט בשמונה ומחצה דלא כמתני'. ר"ע אומר כסדרו ערב הפסח מה כל ערב הפסח התמיד בשבע ומחצה כך בשבת ערב הפסח בין ומחצה כחגא ומחצה. ודיקינן מניה מוקתני בשני בשבת דשיבוק ליה לאחרי בשבת, וקתני בשני בשבת מלל דלא אפשר שיחול ערב הפסח באחד בשבת דאם כן חיל פסח בשני בשבת, מכאן תשובה לאומרים כי בימי החכמים היה פסח בבדי' וכי אחרי חתימת הפסח. חוב מוחבי' לאבי מהא דתניא תמיד כל השנה קרב כהלכתו. חל להיות בשבת כסדר כל השנה דברי ר' ישמעאל, ר"ע אומר כסדר ערב הפסח,

אי לא הייש ניעבדיה בשש ומחצה קא סבר מוספין קודמין לבייבין עביד ליה למוספין בשש ובזיבין בשבע ועביד ליה לתמיד בשבע ומחצה מתקוף לה רבה בר עולא מירי כסידרו בחול כך סידרו בשבת בערב הפסח דברי ר' ישמעאל קתני כך סידרו בשבת סתמא קתני אלא אמר רבה בר עולא הכי קתני כסידרו בחול דעלמא כך סידרו בשבת דעלמא דברי ר' ישמעאל ר"ע אומר כסידרו בערב הפסח דעלמא כן סידרו בשבת דעלמא ומתני' דקתני בין בחול בין בשבת דברי הכל היא במאי קמיפלגי בגורת נדרים ונדרים קמיפלגי ר' ישמעאל סבר גורין שבת אמו חול ור' עקיבא סבר לא גורין אי לא גורין ניעבדיה בו' ומחצה קסבר מוספין קודמין לבייבין מוספין בשש ובזיבין בו' ועביד ליה לתמיד בו' ומחצה גשחט בשמונה ומחצה וקרב בו' ומחצה ובערב הפסח נשחט בו' ומחצה וקרב בח' ומחצה חל להיות בשבת כחל להיות בשני בשבת דברי ר' ישמעאל ר"ע אומר כסידרו בערב הפסח בשלמא לאביי ניהא אלא לרבא קשיא אמר לך רבא לא תיבא כחל בשני בשבת אלא אימא בשני בשבת דעלמא מיתבי חל להיות בשבת כסידרו כל השנה כולה דברי ר' ישמעאל ר"ע אומר כסידרו בערב הפסח דעלמא לרבא ניהא אלא לאביי קשיא אמר לך אביי לא תיבא כסידרו כל השנה אלא אימא כסידרו כל השנים כולן דברי ר' ישמעאל ר"ע אומר כסידרו ערב הפסח שחל להיות בערב שבת תנו רבנן מנין שלא יהא דבר קודם לתמיד של שחר תלמוד לומר ויערך עליה העולה מאי תלמודא^א אמר רבא העולה עולה ראשונה ומנין שאין דבר קרב אחר תמיד של בין הערבים ת"ל והקטיר עליה חלבי השלמים מאי תלמודא אמר אביי עליה שלמים ולא על חבירתה שלמים מתקוף לה רבא אימא שלמים הוא דלא נקריב הא עולות נקריב אלא אמר רבא השלמים עליה השלם כל הקרבנות כולן ת"ר תמיד קודם לפסח פסח קודם לקמרת קמרת קודמת לנרות יאזרח

אי לא הייש ניעבדיה שש ומחצה. דהא הפסחים מרובין וזבחת לא זעי לאחוריה משום נדרים ונדבות: **קסבר מוספין קודמין לבייבין.** ועל כרחק זיבין בשבע ואינן פנויין זה: **בעלמא.** כל ימות החול בשמונה ומחצה: **קד סידרו.** בשבתות של כל השנה ואף על גב דליכא נדרים ונדבות חיישינן לסרך נדרים דחול דילמא אמו למסרך ולמיעבד דחול נמי בשבע ומיפסלי נדרים ונדבות של אחריו: **ר"ע אומר.** כל שבתות השנה הוא נשחט בשבע ומחצה כסידרו ערב הפסח ללא גורין משום חול: **דברי הכל היא.** דר' ישמעאל ורבי עקיבא לא איירי בערב פסח כלל וכמתנימין סזירא ליה זין בחול זין בשבת: **ניעבדיה שש ומחצה.** דהא זריזין מקדמין למנות: **קסבר מוספין קודמין לבייבין גרסינן:** **כחל להיות בשני בשבת.** ערב הפסח שהתמיד נשחט בשבע ומחצה: **שני בשבת.** חד מימות החול נקט. ואית דלמרי יומא קמא דשבתא דחול לארציסקר נקט וחד בשבתא לא חזי לארציסקר ללא דג"ו פסח ולא מילתא היא שהרי על פי הראייה היו מקדשין: **ור"ע אומר כסידרו ערב הפסח גרסינן ומו' לא: שנלמא לאביי ניהא.** דמדקאמר רבי ישמעאל חל להיות בשבת כחל להיות בשני בשבת על כרחק כסידרו ערב הפסח דקאמר ר"ע זע"פ שחל להיות זע"פ קאמר: **אלא לרבא.** דקאמר רבי ישמעאל למיכמר זישרא חייש וכסידרו בחול דעלמא קאמר הא קתני כחל להיות בשני בשבת: **אלא אימא שני בשבת.** שאינו ערב הפסח דהיינו בשמונה ומחצה דחיישינן למיכמר זישרא: **כסדר כל השנה.** היינו בשמונה ומחצה דחיישי' למיכמר זישרא: **כל השנים.** שערב הפסח חל בחול דשחטיניהו בשבע ומחצה ור"ע אמר כסידרו ערב הפסח שחל להיות בערב שבת: **מניין שלא יהא דבר.** נקטר במערכה משענרכה שחית קודם לתמיד של שחר ת"ל וערך עליה צמר וזכר עליה הכהן כתיב דהוא קידור מערכה: **מאי סלמודא.** דהאי העולה אתמיד של שחר קאי: **העולה עולה ראשונה.** מדלל כתיב וערך עליה עולה אלא העולה הכי קאמר וערך עליה מיד העולה החשובה האמורה תחלה לכל העולות והיינו עולת תמיד דפרשת קרבנות^א וצ"פ פייתסן דקרבן תמיד כתיב זרישא: **והקטיר עליה.** אתמיד קאי דסיפיה דקרא הוא וה"ק והקטיר על העולה הזאת כלומר אחריה חלזי השלמים: **ואימא שלמים הוא דלא קריב.** אחר תמיד של זין הערבים: **השלמים.** לשון השלם: **תמיד.** של זין הערבים קודם לפסח: **נקטורם.** של זין הערבים וכולהו יליף טעמא^א: **לנרות.** להדלקת נרות: **יאזרח**

א) ז"ק ק"א. תמיד כח: מנחות מט"ג, ג) יומא לג: גל. כמותות קו: [כ"מ נה. וזמס קא: ג) א] ונ"ע כמות' ז"מ נה. וע"י כש"י כמותות קו: ד"ה העולה, ד) ולקמן נט"א.

מוסף רש"י

שלא יהא דבר קודם לתמיד של שחר. שלא יהא דבר יומא על מערכה גדולה קודם לאביו תמיד (יומא ג'ד). העולה עולה ראשונה. העולה משמע העולה מהא לאשונה לכל הקרבנות (מתנות מט"ג) דלי לאורי' בעלמא אלא שיקטירו עליה עולה ושלמים תמיד וערך עליה (יומא ט"ד). א"ו: ה' יתירה דייש (ב"מ נה) חל: העולה משמע העולה האמורה ראשון קדמי קרבנות והיא עולת הצוק, שנאמר ואמרת ללם זה האשה כי וה"ל יתירה קא לייש (כחובות קו. וכע"ז זבחים קט).

מוסף תוספות

א. העשרה כבר משמע, אלא תמידין קודמין למוספין. ש"י וזמס חוס' שאין. ב. דהא משמע בוכחים דלאו בהכי מיירי, אלא כגון שיש לו שתיקה ואתא קרא שיקדים תמיד דקתני התם וגו'. חוס' שאין. ג. בתוס' שאין חולא את זה צ"ב מירוי חוס' דלעיל.

רבינו חננאל (המשך)

כלומר לא שנה חול ולא שנה שבת (לר"י) [לר"ע] דינם כאחד קשיא לאבי. ומשני לא תיבא כסדר כל השנה דמשמע בשמונה ומחצה אלא אימא כסדר כל השנים בערב הפסח בו' ומחצה דברי ר' ישמעאל, ר"ע אומר כסידרו ערב הפסח שחל להיות ערב שבת. ת"ר מנין שלא יהא דבר קודם לתמיד של שחר כ"ו פשוטה היא. ת"ר תמיד קודם לפסח שהתמיד נאמר בו בין הערבים והפסח נאמר בו בין הערבים, דכתיב ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל בין הערבים, ונאמר בו בערב שנאמר שם חובב את הפסח בערב, וקטורת לא נאמר בה אלא בין הערבים שנה' בין הערבים יקטירוה. הגרות נאמר בהן בין הערבים דכתיב ובהעלות אהרן את הגרות בין הערבים, וכתיב בהן מערב שנאמר יצורן אותו אהרן ובניו מערב עד בקר.

(א) [לעיל גג: ועי'א],
(ב) [לקמן פ"א, א] [שם],
(ג) כ"א: ש"ש,
(ד) [והקפ"א],
(ה) [והקפ"א].

רבינו הגנאל

ת"ש הפסח ששחטו שלא לשמו קבל והלך וזרק שלא לשמו או לשמו ושלא לשמו כו' היכי דמי אי נימא בעבודה אחת בדקתני למה לי עד דמחשב שלא לשמו בכלוהו מקמייתא איפסל ליה לדברי הכל אלא לאו הכי קתני הפסח ששחטו שלא לשמו או ששחטו לשמו וקבל דמי שלא לשמו או ששחטו וקבל דמי לשמו כו' דהוה ליה שתי עבודות אחת לשמו ואחת שלא לשמו. אי הכי אימא סיפא או לשמו ושלא לשמו ה"ד אי נימא בשתי עבודות היינו רישא למה לי למתני ליה תרי יומי. אלא לאו בעבודה אחת שחטו לשם פסח ולשם שלמים ומתני רבי יוסי היא דאמר אף בגמר דבריו אדם מתפסד לפיכך תני פסול. אבל לר' מאיר בתחלת דבריו מתפסד וכשר. ורחיקין לא לעולם כולה מתני בשתי עבודות רישא כגון דשחט ומחשב בשחטיה לשמו ומחשב שלא לשמו בקבליה וכן בהולכה וכן בוריקה. סיפא כגון דאמר בשחטיה הריני שחטו לשם פסח לזרק דמי שחטו שחט ארבע לשם שלמים. ושמינין מינה דמחשבין מעבודה לעבודה והיינו בעיא דרב פפא הא איפשטא. ת"ש או שלא לשמו ולשמו פסול הכי מאי אי אמרת מתני בשתי עבודות היא המחשב באחת שלא לשמו ובאחרת לשמו. היינו רישא ורישא והיא תחלת משנתו דאמרין דברי הכל פסול. אי דקאי בעבודה ומחשב בעבודה אחרת היינו רישא. אלא לעולם בעבודה אחת, ומדיפסל שחטו לשמו בעבודה אחת, כן רישא לשמו ושלא לשמו בעבודה אחת ובעיא דרב פפא קיימא. ורחיקין לא לעולם בשתי עבודות וברין הוא כו'. ת"ש לאובליו שלא לשמו ושלא למנוי לעולם כו'. ת"ש שחטו לאובליו ושלא לאובליו וכו' כשר היכי דמי אי נימא בשתי עבודות כגון שחטו לאובליו וזרק דמי לשמו שלא לאובליו וטעמא דחשיב בוריקה ולפיכך הוא כשר דאין מחשבת אובליו בוריקה דתני נמינו ומשחבין את ידיהו עד שישחט כו'. ואוקימנא מחלוקת ליתשך אבל לימנות דברי הכל עד שישחט שני במבטת נפשות תכוס על השם הוהר לישחוט על הניבנן בו הוא אלו שחטו לאובליו ושלא לאובליו פסול, והא קיי"ל כל היבא דפתיבא פסולין לכשרין כשר.

תמיד נשחט פרק חמישי פסחים

או דילמא נשחט עבודת סגן. אחת חישב לשמו ובשניה שלא לשמו והכא ליכא למימר תפוס לשון ראשון שהרי ארבעתן העבודות חשובות זו כזו ליפסול את הזבח באחת מהן ואפילו לרבי מאיר מיפסול: ומתיר גמרא אהייא. מהני לשני דסיפא דמתניתין קיימא הך בעיא: אי נימא אשלא לשמו.

כרישא והדר לשמו הא בין לר' מאיר בין לר' יוסי אפילו בעבודה אחת מיפסול לר' מאיר דהא אמר תפוס לשון ראשון לרבי יוסי נמי מיפסול דהא ר' יוסי אף בגמר אית ליה כלומר תחלת דבריו של אדם וסופן זכולין לשמו ותפסת וכולן מתקיימין: אשמו ושלא לשמו. דאי בעבודה אחת נמי פסול ליה מתני' תו לא מיתוקמא כרבי מאיר דאמר תפוס לשון ראשון ולשון אחרון לא חייל: אי נימא דקדקסני. שחט וקבל והלך וזרק כולן שלא לשמו ולא או קאמר למה לי בכלוהו הא כדאסר קי"ל צוצמי צשמעתא קמיימתא [ה] דהוציא נפסל: לעולם. סיפא נמי דקמיני לשמו ושלא לשמו בשתי עבודות. ודקשיא לך היינו רישא לא תיקשי רישא מיירי דכי שחט חישב זה לשמו וכשזרק חישב זה שלא לשמו וסיפא מיירי דששעת שחטיה חישב תרתי מחשבות חדא על השחטיה לשמו וחדא על הזריקה על לשמו: דאמר רישא שוחט לשמו על מנת לזרוק שלא לשמו והכא ליכא למימר תפוס לשון ראשון דהא אעבודה אחריתי קאי לשון שני וקא משמע לן מתני' דמתשבין מעבודה לעבודה כלומר דמחשב צשעת עבודה זו על חברתה לעשותה במחשבת פסול נפסל מיד ואפילו לא עשה השניה במחשבת פסול כמו שחטיה: והיינו בעיא דרב פפא. דאמר רישא ומחשב מעבודה לעבודה שחטיה קדשים צפ"ק (ד' י:).

לדמרינן התם מתקיף לה רב פפא דילמא הא קמ"ל דמתשבין מעבודה לעבודה: הסיפא לשמו ושלא לשמו. דעבודה ראשונה כשכרות אמרת פסול במחשבת עבודה שניה: שלא לשמו ולשמו מיבעיא. דכיון דנפסל בעבודה ראשונה מהיבן יחזור ויוכשר: אלא לאו בעבודה אחת. ומתא לשמו ושלא לשמו לאפוקי מדרכי מאיר דאמר תפוס לשון ראשון ומתא שלא לשמו ולשמו דלא תימא תפוס לשון אחרון דהא דרבי ציה מקמא וכי שחט אהאי דתמא קא שחט קמ"ל דר' יוסי ואל דלמי בכל דבריו אדם נתפס: הוה דרבי ציה אלא אמר רבי יוחנן: ומדיפסל. שלא לשמו ולשמו בעבודה אחת קאמר דשחטי עבודות לא איצטרך: רישא. דלשמו ושלא לשמו נמי אף בעבודה אחת ור' יוסי היא: לעולם שחטיה קמיימתא: אידי דסנא לשמו ושלא לשמו. לאשמעינן דמתשבין מעבודה לעבודה כללעיל מתא נמי שלא לשמו ולשמו: לחולה ולזקן שאין יכולין לאכול כזית ואין צו מנויין אחרים אלא הן: פסול. דאישי לפי אכלו כתיב (שמות יג) הראוי לאכול: שלא למנויין. נימנו עליו חבורה זו ושחטו לשם חבורה אחרת: לעולים. ישראל שמתו אחיו מחמת מילה והן פסולין מלאכול פסח דכתיב כל ערל לא יאכל בו (סג:). עמאים. נמי אסורים בקדשים וזכרת הן על אכילתן: הכא פשיטא בעבודה אחת קאי. דהא חדא מחשבה הוא דליכא: רישא נמי בעבודה אחת. כלומר אפילו בעבודה אחת ודלא כר' מאיר: מידי איריא. וכי רשיה היא זו: סיפא. דמתחשבה אחת מיירי ליכא לאוקומה אלא בעבודה אחת: רישא. דמיירי בשתי מחשבות איכא לאוקומא אי אף בעבודה אחת ודלא כר' מאיר: אי בשתי עבודות. ולא בעבודה אחת ור' מאיר: לאובליו ושלא לאובליו. כדמפרש ואיל: היכי דמי אי נימא בשתי עבודות. שחטו לאובליו ע"מ לזרוק שלא לאובליו ואשמעינן דכשר: וטעמא מאי משום דאין מחשבת אובליו. אין מחשבת פסול האובליו כגון מולה וזקן פוסלת בזריקה דשחטיה הוא דכתיבי אובליו לפי אכלו תכוסו [שם] והיינו דמתרגמי' ושחטו [ויכוס: ה"ג בעבודה אחת כגון שחטיה דמהני' זה מחשבת אובליו פסול. ואפי' כה"ג דאמר לאובליו ושלא לאובליו: והא קיימא לן. לקמן (ד' פ"א):. מקלס אובליו. כגון הכא דנימנו בו ראוין לאכול ושחטו לשם כולן כשר דהא כולה שחטיה נמי משום אובליו זריכה דאי אפשר לכזית כשר בלא שחטיה. ולקמן [סג:] מפרש מאי שנא דלשמו ושלא לשמו פסול ולאובליו ושלא לאובליו כשר: אלא

אבל בשתי עבודות אפי' ר' מאיר מודה. וא"ת והיכי מיתוקמא מתני' כר' מאיר הא קמי סיפא לטמאים ולטהורים כשר ואמאי נימא תפוס לשון ראשון ובעבודה אחת מיירי דאין מחשבת טמאים אלא בשחטיה וי"ל דמתני' מיירי כגון דקיימי קמיה טמאים וטהורים ואמר הריני שוחט לאלו

דבעינן אחר לא משכחת מקלס ערלה דלא פסלה לר' מאיר אליבא דרבא דאמר אינה לשחטיה אלא לצסוק א: אי בשתי עבודות היינו רישא. וא"ת ולימא דרישא איירי כששחט סתמא ולכן כשזרק שלא לשמו אמר הוכיח סופו על תחלתו אצל אס אמר צדיק הריני שוחט לשמו ה"א דלא עקר שלא לשמו אפי' בשתי עבודות להכי איצטרך סיפא וי"ל דסגריא הוא דשחטי עבודות אינו מועיל מפרש יותר מסתם:

והיינו בעיני דרב פפא. פי' הקוינ' דחוק דנקט רב פפא ולא נקט ר' יוחנן דאמר התם צדיק מחשבין מעבודה לעבודה וגרסא לריב"א דגר' לעיל בעי רב פפא בעבודה אחת תנן ומסיק היינו בעיא דרב פפא פי' שפיר מתוקמא בעיא דרב פפא שאינו יכול לפושט' מן המשנה וכן מלא רבי צפסר יאן וכן גר"ם ורשב"א מפרש והיינו בעיא דרב פפא מה שאלל בעבודה אחת תנן או בשתי עבודות הך שתי עבודות היינו כגון שוחט לשמו על מנת לזרוק שלא לשמו:

שלא לשמו ושחטו מיבעיא. וא"ת כי נמי אמרי' בעבודה אחת תיקשי ליה הכי השתא לשמו ושלא לשמו פסול שלא לשמו ולשמו מציעא דאפי' ר' מאיר דפליג דלשמו ושלא לשמו צללא לשמו ולשמו מודה דלכ"ע תפוס לשון ראשון וי"ל דאי בעבודה אחת מיירי קא משמע לן כמו שפירש קבוי' דלא אליבן צמר לשון אחרון [דוקא] לאפוקי מנן ננס דאית ליה צפרק בית כור (ד' קה). תפוס לשון אחרון לגמרי לצטל הראשון ור"י מפרש דבעבודה אחת אמי שפיר דמיני שלא לשמו ולשמו אחת לשמו ושלא לשמו כיון דשנייה בעבודה אחת אכל בשתי עבודות דרישא הפסול בזריקה וסיפא הפסול בשחטיה לא דמי אהדי וליה ליה למתני' אגב רישא: שחטו שלא לאובליו. פי' רש"י לחולה ולזקן ואין מנויין עליו אלא הן וקשה אס כן מתי איריא שלא לאובליו אפי' סתם מני פסול כיון שאין לו אובליו וגרסא דמיירי דיש נמי מנויים אחרים:

איריא בב' עבודות טעמא דחשיב בוריקה. נראה לר"י דהכא איירי אליבא דרבא דאמר לקמן (ד' פ"א): שחטו למולין על מנת שיתכפרו בו ערלים כשר דלרב חסדא דאמר פסול לא מני מיירי בשתי עבודות. מיהו לקמן משמע במסקנא דאף לרבה פסול:

פסח
מחמת ישראל שמתו אחיו מחמת מילה והן פסולין מלאכול פסח דכתיב כל ערל לא יאכל בו (סג:). עמאים. נמי אסורים בקדשים וזכרת הן על אכילתן: הכא פשיטא בעבודה אחת קאי. דהא חדא מחשבה הוא דליכא: רישא נמי בעבודה אחת. כלומר אפילו בעבודה אחת ודלא כר' מאיר: מידי איריא. וכי רשיה היא זו: סיפא. דמתחשבה אחת מיירי ליכא לאוקומה אלא בעבודה אחת: רישא. דמיירי בשתי מחשבות איכא לאוקומא אי אף בעבודה אחת ודלא כר' מאיר: אי בשתי עבודות. ולא בעבודה אחת ור' מאיר: לאובליו ושלא לאובליו. כדמפרש ואיל: היכי דמי אי נימא בשתי עבודות. שחטו לאובליו ע"מ לזרוק שלא לאובליו ואשמעינן דכשר: וטעמא מאי משום דאין מחשבת אובליו. אין מחשבת פסול האובליו כגון מולה וזקן פוסלת בזריקה דשחטיה הוא דכתיבי אובליו לפי אכלו תכוסו [שם] והיינו דמתרגמי' ושחטו [ויכוס: ה"ג בעבודה אחת כגון שחטיה דמהני' זה מחשבת אובליו פסול. ואפי' כה"ג דאמר לאובליו ושלא לאובליו: והא קיימא לן. לקמן (ד' פ"א):. מקלס אובליו. כגון הכא דנימנו בו ראוין לאכול ושחטו לשם כולן כשר דהא כולה שחטיה נמי משום אובליו זריכה דאי אפשר לכזית כשר בלא שחטיה. ולקמן [סג:] מפרש מאי שנא דלשמו ושלא לשמו פסול ולאובליו ושלא לאובליו כשר: אלא

זו א מיי פיק ט"ו
מהלכות פסולי
מוקדשין הלכה א:
י"ב מיי שם הלכה י:

מוסף רש"י
לאובליו
ושלא
לאובליו כשר. דמקלס
אובליו לא פסלי (קמון
א.ס.)

מוסף תוספות
א. עין מוס' שאין סג.
ב. [ד]היבן מצונו למימר
דמתניין דקתני לאובליו
ושלא לאובליו בשתי
עבודות. שחטו לאובליו
ע"מ שיתכפרו שאינם
אובליו. הא איהו ס"ל
דפסול ובמתניין קתני
כשר. מוס' שאין.